

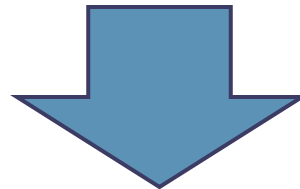
Populačný vývoj v okresoch Slovenskej republiky

**Danuša Jurčová, Ján Mészáros,
Viera Pilinská, Michaela Potančoková,
Branislav Šprocha**

Infostat, Výskumné demografické centrum

Úvod

- SR - 79 okresov - výrazná demografická diferenciácia
- Ciel':
 - vytvoriť komplexný syntetický obraz demografickej situácie v jednotlivých okresoch SR
 - identifikovať odlišnosti, resp. podobnosti vo vývoji,

priestorové štruktúry

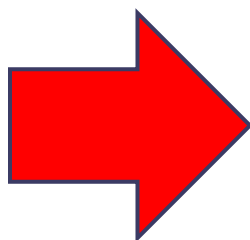
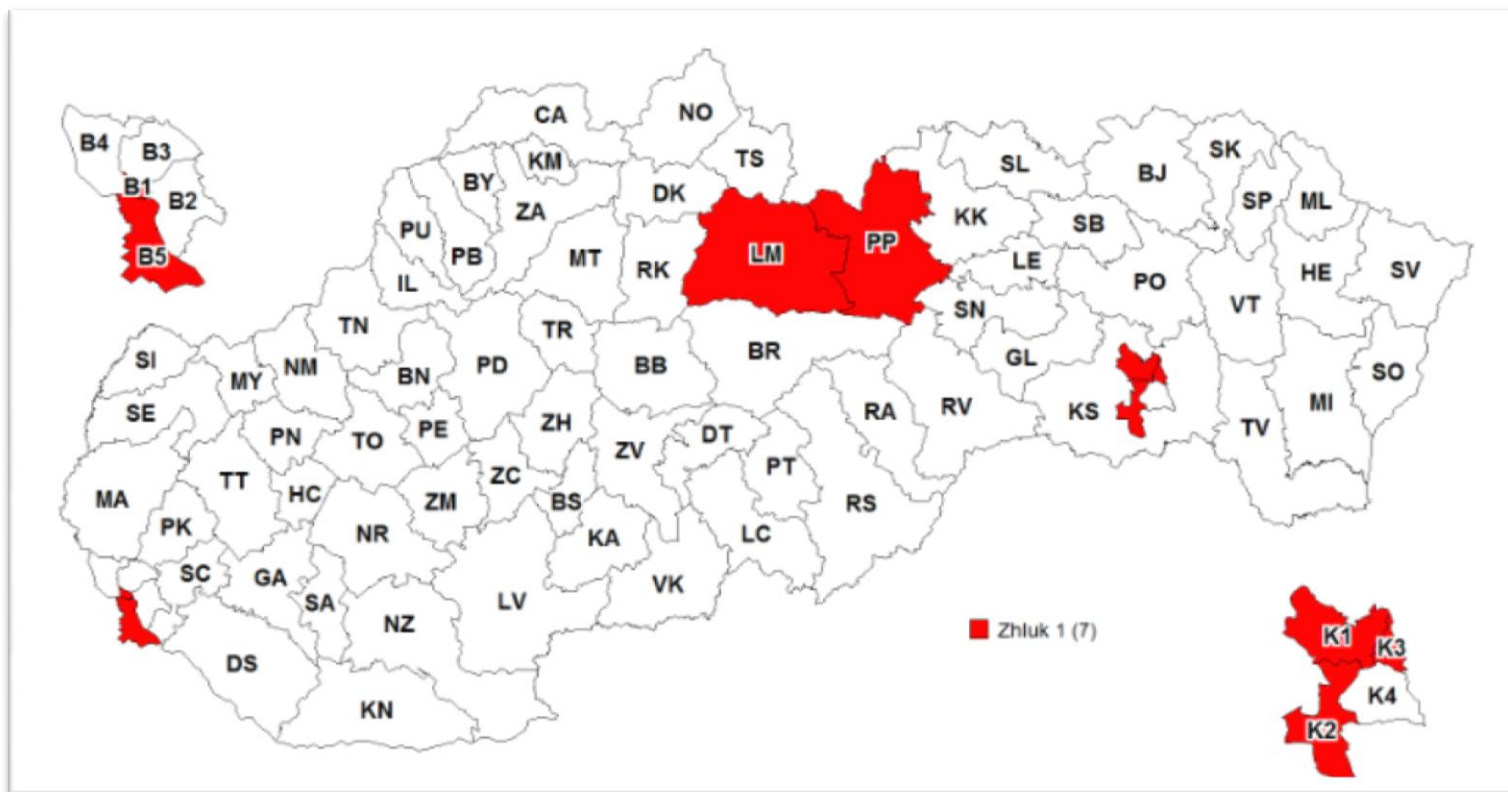
„vo vnútri“ podobné
demografické správanie

vzájomne rozdielne
demografické správanie

Zdroj dát a metodické poznámky

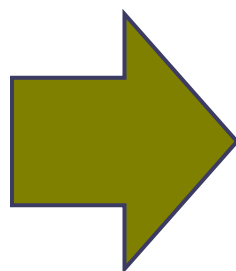
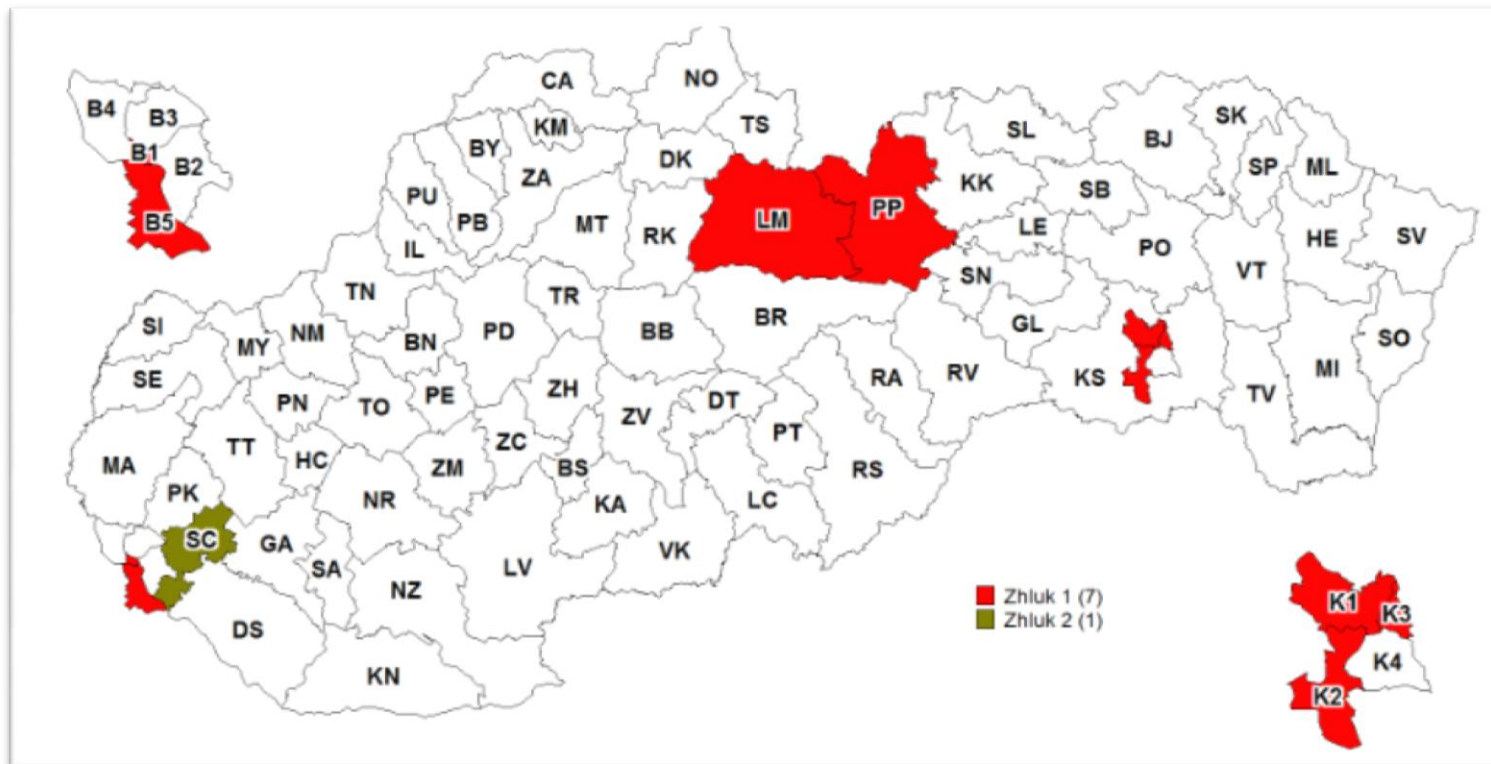
- ŠÚ SR
- Obdobie 2005 - 2009, priemerné hodnoty
- Zhluková analýza
 - matica vstupných ukazovateľov (úhrnná prvosobášnosť, úhrnná rozvodovosť, úhrnná plodnosť, úhrnná potratovosť, stredná dĺžka života pri narodení, migračný prírastok, resp. úbytok)
 - metóda hlavných komponentov (PCA) - eliminácia vzájomnej korelácie medzi vstupnými ukazovateľmi
 - Hierarchické metódy zhlučovania - 10 zhlukov
 - K-mean zhlukovanie - 6 zhlukov

Zhluk 1

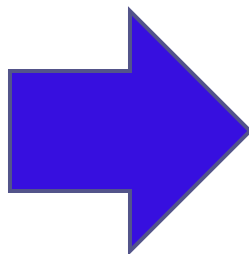
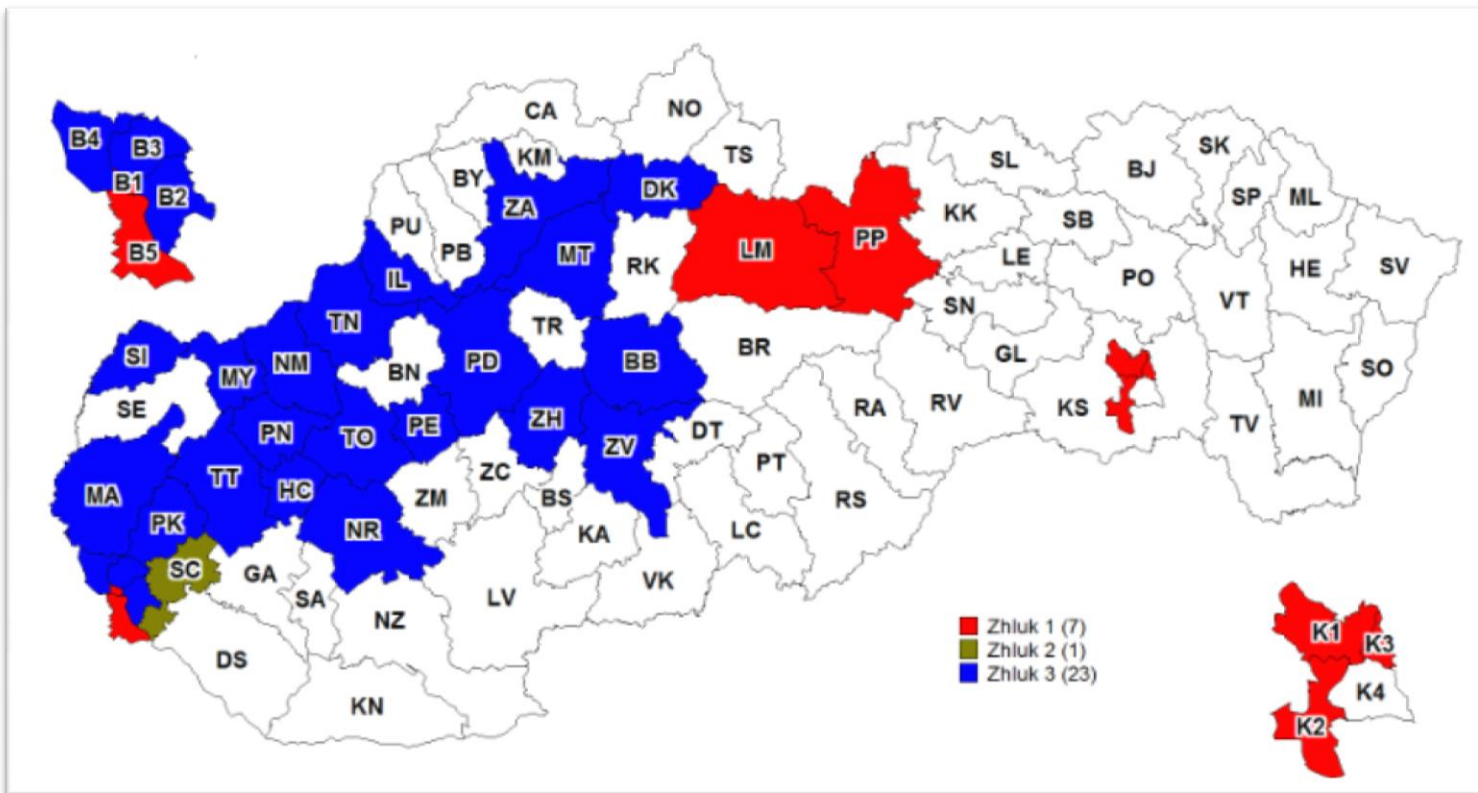
- vysoká potratovosť
- nízka úmrtnosť
- nízka plodnosť
- vysoký migračný úbytok (okr. LM)

Zhluk 2

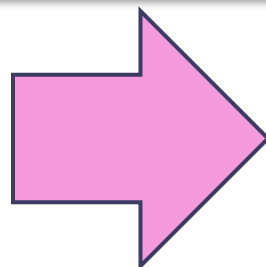
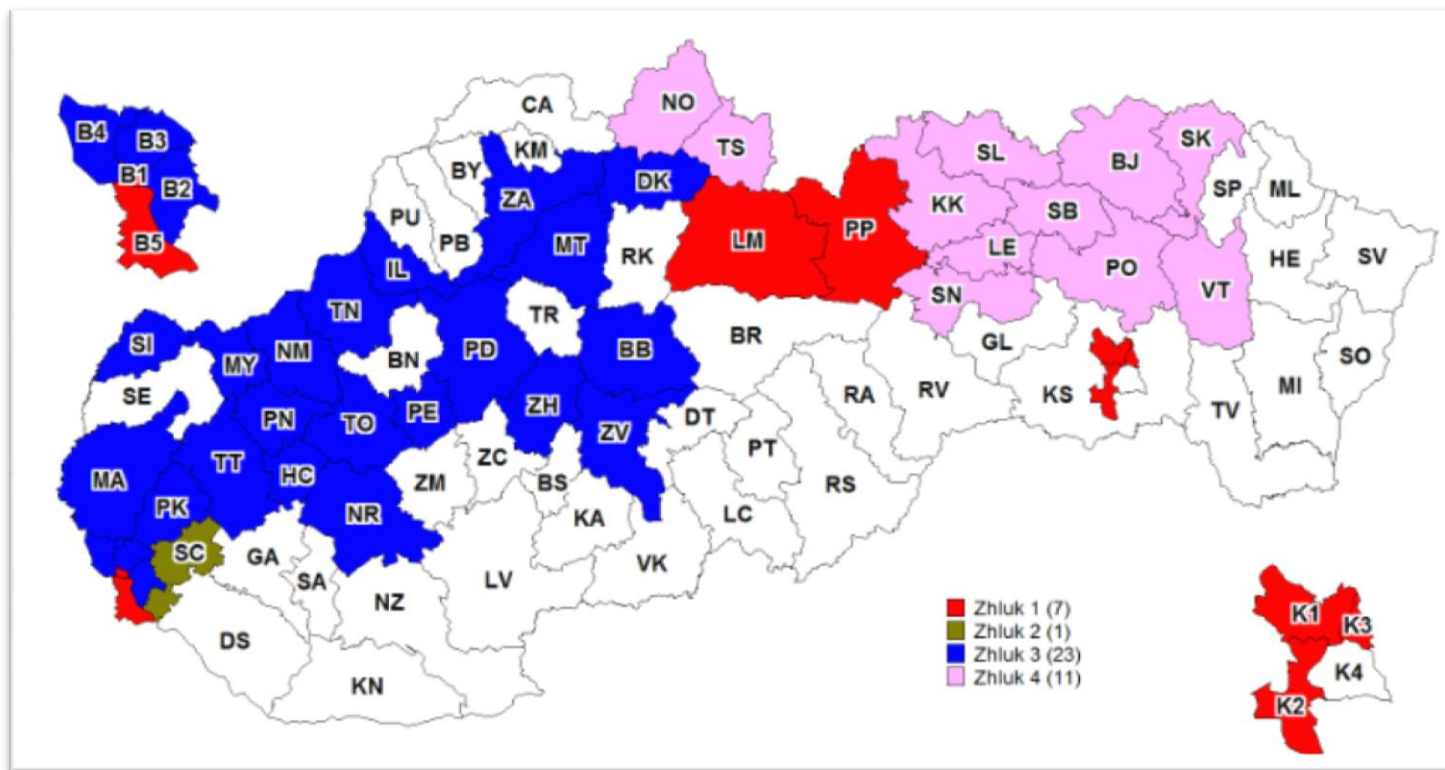
jediný okres - Senec
- vysoký prírastok z migrácie

Zhluk 3

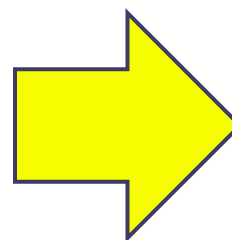
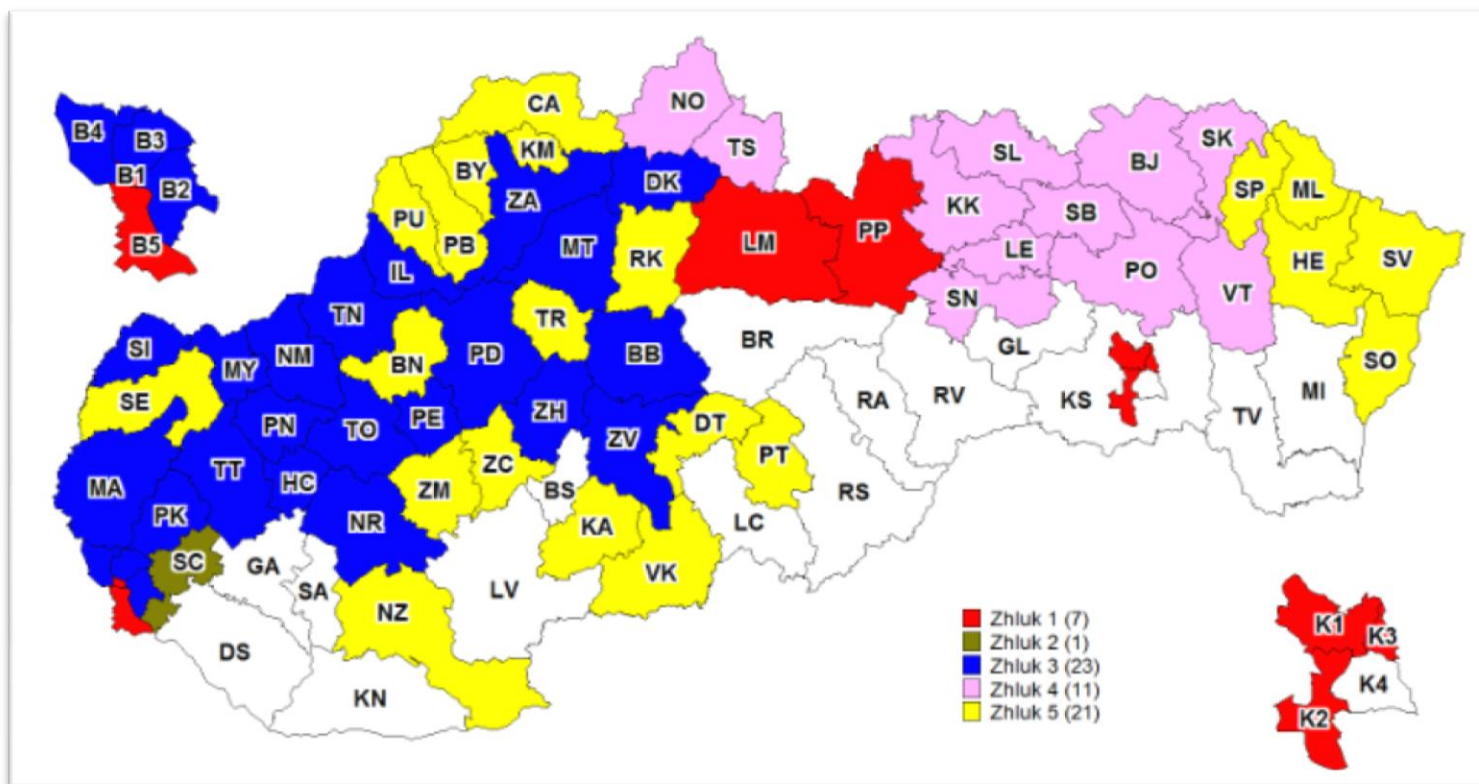
- najpočetnejší zhluk
- veľmi nízka plodnosť
- nízka úmrtnosť

Zhluk 4

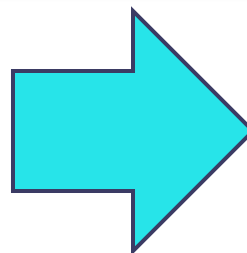
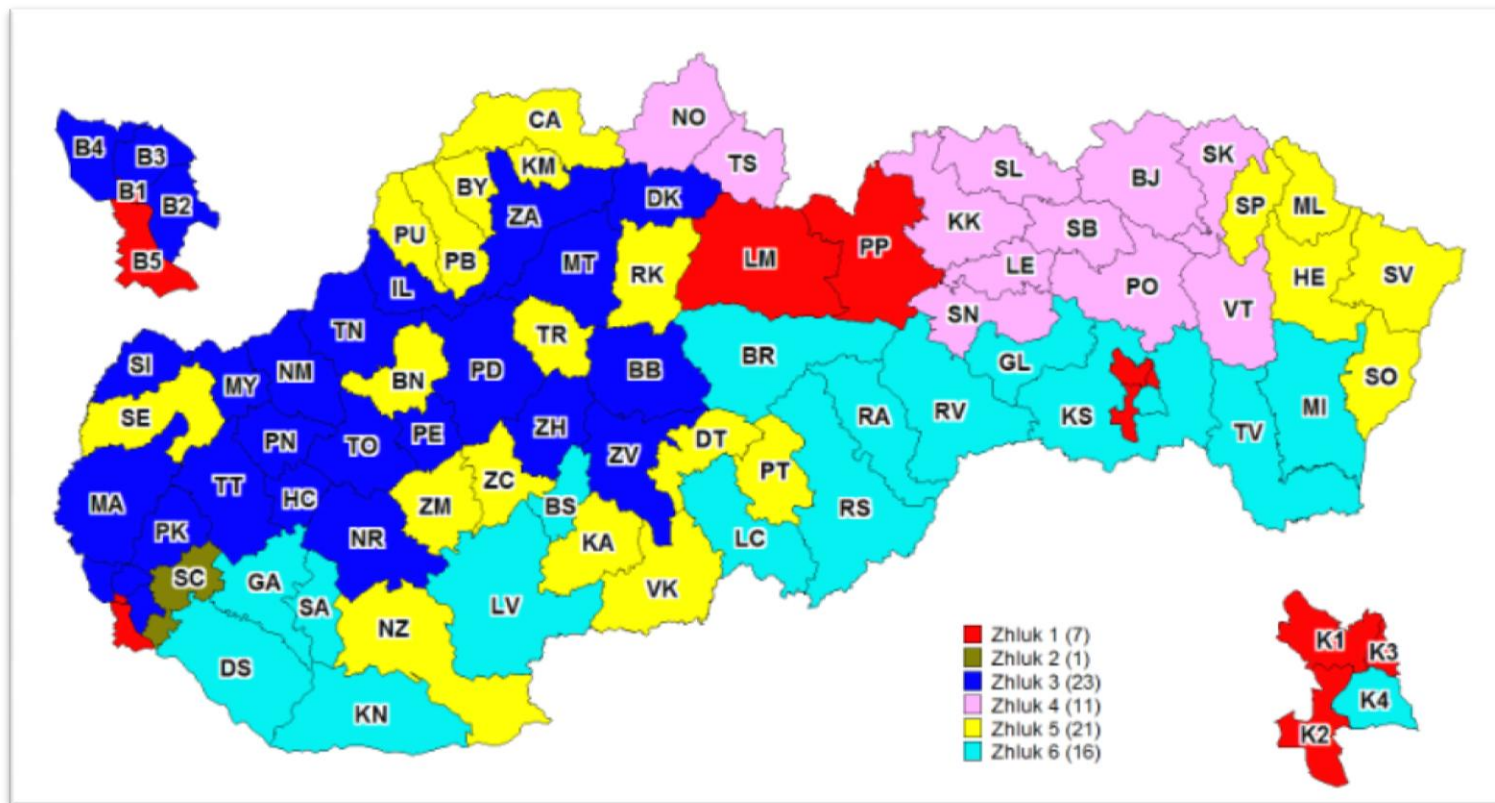
- najvyššia sobášnosť
- najnižšia rozvodovosť
- migrácia - nevýznamná

Zhluk 5

- veľmi nízka plodnosť
- vysoká úmrtnosť
- nižšia rozvodovosť

Zhluk 6

- najvyššia úmrtnosť
- najvyššia potratovosť

ZÁPAD

- mozaikovitý charakter
- dominuje zhluk 3

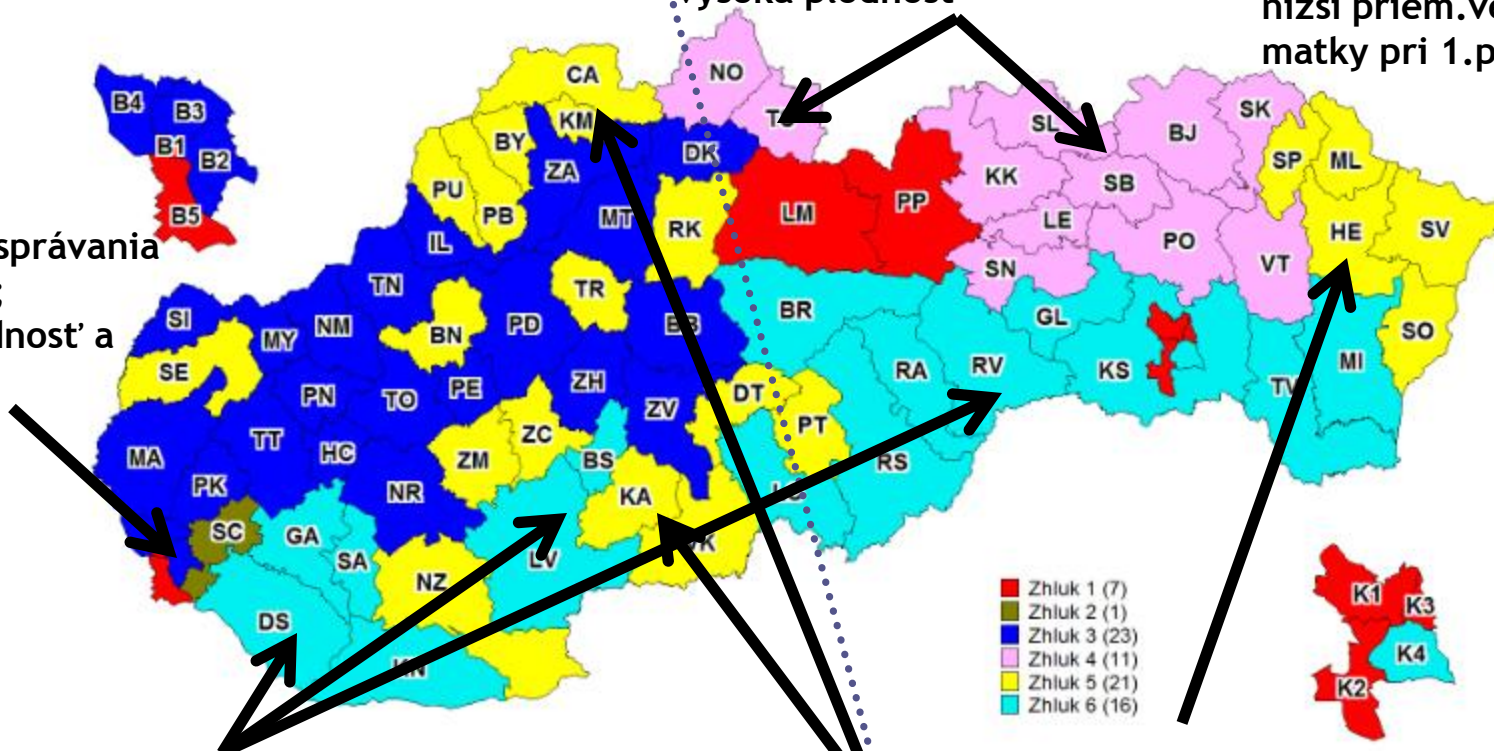
VÝCHOD

- kompaktnejší

vysoká sobášnosť,
veľmi nízka rozvodovosť,
nízky podiel detí nar. mimo manželstva,
vysoká plodnosť

nižší priem. vek
matky pri 1.pôrode

nové črty
reprodukčného správania
- „rekuperácia“;
veľmi nízka plodnosť a
úmrtnosť

najvyššia úmrtnosť
najvyššia potratovosť
vysoká rozvodovosť
vysoký podiel detí narodených mimo manželstva

veľmi nízka plodnosť
vysoké hodnoty úmrtnosti
nižšia rozvodovosť

Záver

- Zmeny v reprodukčnom správaní nastupujú „najskôr“ na západnom Slovensku a s istým časovým oneskorením sa presúvajú smerom na severovýchod
- Najvýraznejšie rozdiely sa prejavujú vo vývoji sobášnosti a plodnosti
- Západ - „doháňanie“ odkladaných sobášov a pôrodov
- Východ - pretrvávajú vzorce “starého” reprodukčného správania

Jurčová, D. a kol.: *Populačný vývoj v okresoch Slovenskej republiky 2005*,
INFOSTAT, Bratislava, 2006

www.infostat.sk/vdc